

kmečkih naselij za celotno Poljsko, s poudarkom na metodologiji in na regionalnih procesih, kar je bila prijetna in koristna vsebinska osvežitev. Zato je tako obsežno in zanimivo problematiko tudi spremljala živahna razprava, ki je posegla v celotno geografsko problematiko podeželja. To je omogočil tudi pravočasen izid Zbornika referatov, ki so ga prisotni imeli v rokah (poročilo o njem glej spredaj!). Na drugi strani pa so bili prispevki jugoslovanskih geografov zelo raznoliki in so največkrat obravnavali majhne prostorske enote. Izražena je bila želja, da bi na prihodnjem seminarju tudi jugoslovanski geografi prikazali problematiko podeželja za celotno državo.

Poljsko-jugoslovanski seminar je organizirala Katedra za regionalno geografijo Oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani s sodelovanjem Katedre za geografijo Pedagoške akademije v Mariboru. 19. oktobra 1983 je seminar potekal v Mariboru, kjer so poročali predvsem mariborski geografi, ki so predstavili nekatere elemente novejših transformacije kmetijskega prostora v tistih delih severovzhodne Slovenije, ki so jih sodelavci geografskega inštituta iz Varšave že pred 20 leti skupaj s slovenskimi geografi intenzivneje spoznavali in deloma tudi proučevali. Seminar se je 20. in 21. oktobra nadaljeval v Ljubljani, kjer je sodelovalo poleg devetih poljskih geografov nad 80 geografov iz vseh republik in pokrajin razen iz Črne Gore. Poljske geografije je v odsotnosti dolgoletnega vodje našega sodelovanja ter najbolj zaslužnega za sodelovanje med poljskimi in jugoslovanskimi geografi na sploh prof. dr. Jerzy Kostrowickega vodil prof. dr. Andrzej Stasiak.

Koristnost, potrebnost in splošno željo po nadaljnjem rednem sodelovanju poljskih in jugoslovanskih geografov na tem in na drugih področjih geografije izpričuje tudi sprejeta resolucija, ki med drugim pravi: da je dosedanje sodelovanje jugoslovanskih in poljskih geografov dalo zelo dobre rezultate in da je nadaljnje sodelovanje nujno, med drugim tudi z organizacijo naslednjega IV. seminarja, ki bo 1986. leta v Varšavi z osnovno tematiko »socioekonomska problematika razvoja izvenmestnih območij«.

M. Pak

Poročilo o delu Geografskega društva Slovenije v obdobju od novembra 1982 do maja 1984

Na slavnostnem občnem zboru Geografskega društva Slovenije ob priliki praznovanja 60-letnice društva 20. novembra 1982 je bilo izvoljeno novo vodstvo društva. Za mandatno obdobje dveh let so člani Izvršnega odbora GDS sprejeli naslednje funkcije in zadolžitve:

- dr. Jurij Kunaver — predsednik
- dr. Marijan Klemenčič — podpredsednik, predsednik znanstvene sekcije
- mag. Slavko Brinovec — podpredsednik, predsednik šolske sekcije in urednik Geografskega obzornika
- Janja Miklavc — tajnik I.
- Nelka Vertot — tajnik II.
- mag. Rado Genorio — blagajnik
- mag. Anton Gosar — propagandna dejavnost — stiki s sredstvi javnega obveščanja
- dr. Franc Lovrenčak — upravnik Geografskega vestnika
- Cita Marjetič — upravnik Geografskega obzornika
- dr. Drago Meze — urednik Geografskega vestnika
- mag. Milan Orožen Adamič — predstavnik GDS v Svetu Inštituta za geografijo Univerze E. Kardelja v Ljubljani
- dr. Mirko Pak
- Lojze Peterle
- mag. Marjan Ravbar — organizacija zborovanja na Dolenjskem 1984. leta
- Mira Verbič
- zastopnik uredništva Geografskega obzornika
- zastopnik študentov

V nadzorni odbor so bili izvoljeni:

- dr. Ivan Gams — predsednik
- dr. Borut Belec
- dr. Vladimir Klemenčič

Člani IO GDS so tudi predsedniki aktivov oziroma novoustanovljenih društev ter akademik dr. Svetozar Ilešič kot častni predsednik GDS:

- Geografsko društvo Gorenjske — Franc Pisanec
- Ljubljansko geografsko društvo — dr. Matjaž Jeršič
- Mariborski aktiv — Ludvik Olas
- Celjski aktiv — Stanko Vizjak
- Dolenjski aktiv — mag. Marjan Ravbar
- Pomurski aktiv — Olga Antič
- Primorski aktiv — dr. France Habe

Na občnem zboru ob šestdesetletnici GDS sta bila prof. Slava Rakovec-Lipoglavšek in dr. Mavricij Zgonik v znak priznanja za zasluge v društvu imenovana za častnega člana GDS. Pohvale GDS pa so prejeli:

Bernot dr. France, Brinovec mag. Slavko, Brumec Peter, Cigler Nevenka, Černe Andrej, Fatur mag. Dušan, Habič dr. Peter, Jeršič dr. Matjaž, Kočevar mag. Rado, Kovačič Breda, Krišelj mag. Milan, Miklave Janja, Piry Ivo, Pretnar Tatjana, Špes Metka, Vatovec Milan, Vojvoda dr. Metod, Zenko Metka.

Na prvi seji si je novoizvoljeni odbor zastavil program dela, ki obsega naslednje najpomembnejše naloge: reorganizacija društva, organizacija zborovanja na Dolenjskem, poživitev dela v aktivih, razširitev dela šolske sekcije in znanstvene sekcije ter še vrsto drugih nalog. V obdobju od novembra 1982 do junija 1984 se je IO GDS sestel desetkrat, predsedstvo GDS pa šestkrat.

Od občnega zbora GDS novembra 1982 tečejo priprave na reorganizacijo GDS in ustanovitev Zveze geografskih društev Slovenije. Komisija za reorganizacijo je že pripravila osnutek statuta zveze, ki naj bi ga sprejeli na zborovanju slovenskih geografov oktobra 1984 v Dolenjskih Toplicah. Za samostojna društva so se že izrekli aktivisti v Kranju, Ljubljani in Mariboru. V februarju 1984 se je osamosvojil gorenjski aktiv v Geografsko društvo Gorenjske; njegovo delo bo vodil Franc Pisanec. V maju 1984 pa je bilo na občnem zboru ljubljanskega aktiva ustanovljeno Ljubljansko geografsko društvo. Za predsednika društva je bil soglasno izvoljen dosedanjí predsednik aktiva dr. Matjaž Jeršič. Priprave na reorganizacijo GDS so v polnem teku. Novonastalima geografskima društvoma se bo v najkrajšem času pridružil še mariborski aktiv. Ostale aktivne pa še čaka naloga, da se organizirajo bodisi v samostojna društva oziroma se kot aktiv vključijo v novoustanovljena društva.

Aktivnost geografskih aktivov oziroma društev je zelo različna. Med najuspešnejše lahko uvrstimo Geografsko društvo Gorenjske in Ljubljansko geografsko društvo. Prvo si je ob reorganizaciji zastavilo bogat program društvenih dejavnosti, med drugim organiziranje strokovnih predavanj in ekskurzij, strokovnih aktivov za učitelje geografije, oživitev stikov s slovenskimi zamejskimi inštitucijami itd. Ljubljansko geografsko društvo bo nadaljevalo s tradicionalnimi strokovnimi predavanji in ekskurzijami. Delo ostalih aktivov je usmerjeno v organizacijo občasnih predavanj in strokovnih ekskurzij. Izvršni odbor GDS si prizadeva za oživitev dela na Primorskem, kjer se kaže potreba po reorganizaciji. Območje med Postojno in Koprom naj bi pokrival en aktiv, drugi pa širše goriško območje in soško dolino. Dr. France Habe vodi odbor za formiranje prvega aktiva. Zaživel je delo dolenjskega aktiva, ki je prevzel del nalog pri organizaciji zborovanja slovenskih geografov v Dolenjskih Toplicah.

Kljub aktivnosti posameznih aktivov in društev je v GDS vključeno še vedno premalo geografov. Čeprav smo izvedli akcijo pridobivanja novih članov GDS, odziv ni bil takšen, kot smo pričakovali. Ob akciji urejanja kartoteke članstva, ki smo jo organizirali po vseh aktivih in društvih, imamo v GDS le 700 članov, ki v večjem ali manjšem številu redno plačujejo članarino, naročajo publikacije društva in se udeležujejo akcij društva. Ob tem ugotavljamo, da vsak geograf še ni naročen vsaj na eno glasilo GDS. Žal še vedno ostaja veliko, zlasti mlajših geografov, izven vrst članov GDS. V večjem številu bi se morali v društvo vključevati geografi iz osnovnih in srednjih šol, ki bi s svojimi predlogi popestrili delovanje GDS.

V RK SZDL se je izoblikovala pobuda za spremembo števila delegatov v RK SZDL. V skladu s predlogom se je povečalo število delegatskih mest za družbene organizacije in društva. Geografsko društvo Slovenije je nosilec skupine, v kateri so še Društvo geologov Slovenije, Društvo

meteorologov Slovenije in Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije. Na koordinacijskem sestanku naše druge skupine smo se dogovorili, da ima GDS stalnega delegata na sejah RK SZDL. Kadar pa je tematika zanimiva tudi za posamezno društvo, se je udeleži delegat tega društva.

Znanstvena sekcija si je zastavila zajeten program aktivnosti. Pod vodstvom dr. Marijana Klemenčiča se trudi za uresničevanje zastavljenih nalog. Velik del aktivnosti Sekcije za znanstveno in raziskovalno delo je bil usmerjen v usklajevanje raziskovalnega dela za 13. zborovanje slovenskih geografov v Dolenjskih Toplicah. Želje po enotnem in celovitem (regionalnogeografskem) proučevanju območja, kjer je zborovanje, nismo uspeli v celoti uresničiti. Krivda je tudi v organizacijski razdrobljenosti slovenske geografske raziskovalne dejavnosti. Na šestih sestankih sekcije je obravnavala avtorstvo geografskih kart, dolgoročni razvoj slovenske geografije, uporabo računalniške tehnike v INDOK službi na Inštitutu za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, strokovno delo Slovenskega znanstvenega inštituta v Trstu, poleg tega pa so bili člani redno seznanjeni z delom teles pri Zvezi geografskih društev Jugoslavije. Pomembno delo je opravila komisija za avtorstvo kart, sestavljena iz geografov in geodetov, ki je strokovno ovrednotila avtorstvo pri pripravi (tematskih) geografskih kart. Zelo delovna je tudi komisija za geografsko terminologijo in geografska imena, ki jo vodi dr. Ivan Gams. Simpozija o standardizaciji geografskih imen v jezikih narodov in narodnosti SFRJ v Sarajevu marca 1984 so se z referati udeležili tudi naši geografi. Od 27. do 31. avgusta 1984 bo v Parizu 25. svetovni kongres geografov. Člana uradne delegacije Zveze geografskih društev Jugoslavije sta tudi dr. Ivan Gams in dr. Mirko Pak. Iz Slovenije pa se bodo kongresa udeležili še dr. Borut Belec, dr. Matjaž Jeršič in dr. Franc Lovrenčak. Več geografov članov sekcije pa je v Pariz poslalo referate. Ob svetovnem kongresu geografov v Parizu je Zveza geografskih društev Jugoslavije izdala peto številko *Geographice Iugoslavice* s tematiko Alpe, tej tematiki pa bo posvečena tudi številka *Geografskega obzornika*, ki bo izšla v tem letu.

Sekcija za pouk geografije je sprejela program dela, oblikovala odbore sekcij in delovna telesa. Za predsednika sekcije je bil izvoljen mag. Slavko Brinovec. Odbor sekcije za pouk geografije sestavljajo delegati vseh kadrovskih šol, predstavniki študentov in delegati regijskih geografskih društev oziroma aktivov. V sklopu sekcije za pouk geografije delujejo štiri komisije:

- komisija za oblikovanje in spremljanje učnega načrta geografije, ki jo vodi Marjan Bat;
- komisija za izobraževanje učiteljev in geografske aktive, ki jo vodi Ludvik Olas;
- komisija za raziskovalno delo na področju metodike in didaktike geografije, ki jo vodi Marija Košak;
- komisija za popularizacijo geografije med mladimi pod vodstvom Metke Špes.

Sekcija je posebno pozornost posvetila sodelovanju slovenskih geografov na 6. jugoslovanskem simpoziju o napredku geografije v Arandelovcu in na 13. zborovanju slovenskih geografov na Dolenjskem.

Za simpozij v Arandelovcu je sekciji uspelo pridobiti 11 referentov in koreferentov, vendar se vsi niso udeležili simpozija. Iz tega je videti še vedno premajhno zanimanje za to problematiko s strani kolegov kadrovskih šol. Sekcija za pouk geografije je skupaj z znanstveno sekcijo organizirala sestanek o programskih jedrih geografije za osnovno šolo in skupne osnove v usmerjenem izobraževanju. S sprejetim stališčem do tega problema so soglašale tudi ustrezne geografske institucije. Za 13. zborovanje slovenskih geografov je šolska sekcija predlagala osnovno temo iz šolske geografije: Odnos med vsebino in metodo dela pri pouku geografije. Animirala je tudi učitelje geografije, da se v čimvečjem številu prijavijo kot referenti za to temo.

Sekcija je pripravila tudi dva diskusijska večera s tematiko šolske geografije. V tem mandatnem obdobju se je sekcija dobro organizirala in izpeljala večji del zastavljenih nalog. Glavna pomanjkljivost pa je v tem, da ji še vedno ni uspelo aktivno vključiti več učiteljev geografije.

Kljub pestri dejavnosti društva ostaja še vedno nekaj akcij, ki jih bomo morali realizirati v prihodnjem mandatnem obdobju. Zaradi vedno večjih stroškov bo moralo društvo v bodoče še skrbneje gospodariti. Zato ta vprašanja sedaj rešuje ožje telo pod vodstvom blagajnika in s sodelovanjem obeh upravnikov revij v obliki gospodarske komisije. Obsežne programe bomo lahko izvedli le ob najširši podpori članstva našega društva. Pogrešamo mlajše geografe, ki bi lahko prinesli društvu več svežih idej in popestrili delo znanstvene in šolske sekcije.

Janja Miklave,
tajnik GDS